

лише про початковий її становленні у чотирирічних вихованців. Вона наближається до художньої, якщо мовленнєва ситуація безпосередньо пов'язана з різними видами мистецтва (музикою, образотворчим мистецтвом тощо). Наприклад, діти наспівують, пританцьовують, підігрують на музичних інструментах, згадують вірші, потішки, з захопленням грають за сюжетами казок, використовуючи образні іграшки, ліплять, малюють, виготовляють нескладні ручні вироби (з шишок, горіхів, кольорових клаптиків, соломки тощо).

Одним з прийомів збагачення самостійності за рахунок художньо-мовленнєвих ситуацій може бути привернення уваги дітей до добре засвоєного матеріалу, до колишнього репертуару. Знайомий зміст створює можливість вільно застосовувати навички виконання розповіді, драматизації, виразного читання.

Наступною педагогічною умовою є впровадження в освітній процес дидактичних ігор.

У дошкільному віці гра має найважливіше значення в житті маленької дитини. Потреба в грі у дітей зберігається і займає значне місце. В іграх немає реальної обумовленості обставинами, простором, часом. Діти - творці сьогодення і майбутнього. У цьому полягає чарівність гри.

Одним з видів ігрової діяльності є дидактична гра, що дозволяє ширше залучити дітей до поточного життя в доступних їм формах інтелектуальної і активної практичної діяльності, моральних і естетичних переживань.

Ще однією важливою педагогічною умовою є вільне спілкування вихователя й дитини в процесі художньо-мовленнєвої діяльності.

Спілкування - основна умова розвитку дитини. Для дитини важливо дивитися на дорослого, бачити його посмішку, чути його голос. Хвороба, що виникає при дефіциті спілкування, називають «госпіталізмом». Позбавлений спілкування малюк впадає в тугу, особистість його травмується, сповільнюється, спотворюється його психічний розвиток.

Перебуваючи в закладі дошкільної освіти, діти набувають перший досвід спілкування з однолітками та оточуючими його дорослими. Малюки відносяться до однолітків як до себе подібних, з якими можна весело провести час. Але, в той же час, не вміють взаємодіяти, прислухатися до думки інших дітей, не можуть зрозуміти мотиви вчинків і відповідно на них реагувати.

Таким чином, ефективність становлення і розвитку самостійної у процесі художньо-мовленнєвої діяльності багато в чому залежить від умов, які створює педагог в закладі дошкільної освіти.

Черняк Галина Анатоліївна

Кандидат історичних наук, доцент

Одеська національна академія харчових технологій

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА САМООСВІТУ СТУДЕНТА

Актуальність дослідження. Розробка інформаційних і комунікаційних технологій, які проникають в усі сфери життєдіяльності суспільства, призвели до їх активного впровадження в освіту. В цілому цей процес представляється логічним і виправданим: сучасна техніка радикально змінила багато сторін життя і в тому числі дозволила значно підвищити ефективність навчального процесу, розширила можливість людини працювати з великим об'ємом інформації і легше орієнтуватися в будь-якому інформаційному середовищі. Знання, кваліфікованість, креативність мислення, досвід, оперативність в роботі з одержуваною інформацією, її обробкою і прийняттям рішення на основі отриманих даних, не тільки в якійсь конкретній області знань, але і в міждисциплінарних областях стали важливими цінностями сучасного фахівця. Тому, одним із пріоритетних напрямів державної політики у Національній доктрині розвитку освіти XXI століття в Україні є запровадження освітніх інновацій та інформаційних технологій, а також упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві. У зв'язку з цим, проблема психологічних особливостей застосування високих технологій в самоосвіті майбутніх фахівців стає актуальною і представляє великий теоретичний і практичний інтерес.

Мета дослідження – виявити особливості впливу інформаційно-комунікаційних технологій на самоосвіту студента в умовах професійної підготовки з розширеним застосуванням інформаційних і комунікаційних технологій. Відповідно до поставленої мети і висунутої гіпотези були визначені такі завдання дослідження:

1) проаналізувати літературу, що стосується психологічних аспектів впливу комп'ютерних технологій в самоосвіті і виділити ті підструктури особистості, на які особливо, впливає професійна підготовка, заснована на інформаційно-комунікаційних технологіях;

2) виявити психологічні особливості використання комп'ютерних технологій у професійній підготовці майбутнього фахівця;

3) в емпіричному дослідженні визначити і порівняти вплив «комп'ютерної» і традиційної навчально-професійної діяльності на становлення і розвиток такої підструктури особистості майбутнього фахівця, як самоосвіта.

Для збору необхідної інформації використовувався метод анкетування, який проводився серед студентів 1-3 курсів усіх спеціальностей Одеської національної академії харчових технологій.

Висновки. Аналіз дослідженої літератури показав, що застосування інформаційних технологій є новим, якісно особливим рівнем опосередкування розумової, комунікативної, виконавської діяльності людини і веде до корінної перебудови операційно-технічної, мотиваційно-особистісної, афективної та інших сторін діяльності.

Відповідно до вищесказаного, можна відзначити, що впровадження інформаційних технологій в умовах модернізації освіти має орієнтуватися на особистість студента, при цьому акцент переноситься на допомогу в адаптації до роботи в нових умовах всебічного використання інформаційно-комунікаційних технологій та психолого-педагогічний супровід розвитку особистості майбутнього фахівця в цих умовах.

В ході дослідження ми переконалися, що навчально-професійна діяльність в умовах широкого використання інформаційно-комунікаційних технологій неоднозначно позначається на становленні особистості студентів в контексті динаміки розвитку основних підструктур особистості. Сприяючи розвитку інтраіндивідуальних підструктур, вона гальмує або уповільнює розвиток інтеріндивідуальних підструктур і при порушенні балансу в використанні інформаційно-комунікаційних технологій, створює умови для розвитку акцентуації.

Встановлено, що робота з використанням нових інформаційних технологій не тільки підсилює інтелектуальні можливості студента, а й істотно перебудовує саму структуру пізнавальної діяльності. Вектор зміни мислення залежить від його початкового стану. Алгоритмізація стилю мислення, заснована на формально-логічних методах формування понять, на яких будується дія сучасного комп'ютера, в ряді випадків призводить до втрати образної, емоційної забарвленості мислення. Тому тривале перебування в змодельованій за допомогою комп'ютера середовищі може, як підмінити емоційне сприйняття світу раціональним, суто логічним підходом до всього, так і істотно поліпшити мислення людини, зробивши його більш точним, логічним і продуктивним.

Таким чином, можна стверджувати, що використання комп'ютера в самоосвіті робить істотний вплив на різні сторони психічного розвитку студента. У всій повноті проявляються такі процеси, як сприйняття, просторова яву, логіка. Це свідчить про позитивний вплив комп'ютеризованої професійної підготовки. Тим часом, щодо комунікативних якостей ми спостерігаємо де який негативний, «регресивний» вплив.

Григор'єва Ольга Вікторівна

Коледж ракетно-космічного машинобудування

Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

ПОРТФОЛІО ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА

Потреба у використанні методу портфоліо в освіті, зокрема у вищій, виникла через підвищення вимог до її якості. В Україні цей метод перебуває на стадії апробації, проте в західних країнах портфоліо активно використовується у вищих навчальних закладах.

У перекладі з італійського «портфоліо» означає «тека з документами». Але що собою уявляє портфоліо в освітній діяльності?

Портфоліо викладача – це спосіб фіксації, накопичення матеріалів, що демонструють рівень професіоналізму викладача і вміння вирішувати завдання своєї професійної діяльності. Портфоліо викладача показує рівень підготовленості педагога, рівень його активності у навчальних та позанавчальних видах діяльності. У викладача має бути «досьє успіхів», в якому відбиватиметься все цікаве і гідне з того, що відбувається в його житті.

Головне призначення портфоліо – продемонструвати найбільш значущі результати практичної діяльності викладача для оцінки своєї професійної компетенції. Це можуть бути реалізовані проекти, участь в олімпіадах і конкурсах, проведені педагогом дослідження.

Портфоліо дозволяє педагогу проаналізувати, узагальнити і систематизувати результати своєї роботи, об'єктивно оцінити свої можливості та спланувати дії з подолання складнощів і досягнення більш високих результатів. Останнім часом поширюється використання портфоліо викладача у конкурсах педагогічної майстерності.